РЕЗЮМЕТА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ

на ас. д-р Мария Станиславова Брестничка

за участие в обявения конкурс за заемане на академична длъжност "главен асистент" по професионално направление 3.1. "Социология, антропология и науки за културата", научна специалност "Социология (икономическа социология)", обнародван в Държавен вестник, бр. 3 от 10.01.2025 г.

1. Статии и студии, индексирани в други международни бази данни с научна информация, публикувани в научни списания

1.1. Брестничка, М. (2022). Детско и младежко участие: нагласи на децата и младите хора към демокрацията. Научни трудове на УНСС, 2022, (5), 203-215, E-ISSN 2534-8957. <u>https://doi.org/10.37075/RP.2022.5.09, https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1100121</u>

Резюме:

Нагласите на децата и младите хора към демокрацията определят както тяхното участие в обществения и политическия живот, така и развитието на общественото разбиране за демокрацията като цяло. Макар децата и младите хора между 15 и 24 години да са едва близо 10% от населението на страната, тяхното участие е от ключово значение за националния прогрес и политическите процеси. През последните години се наблюдава нисък интерес и нива на участие в демократичните процеси именно на хората в ниските възрастови групи, което настоящото проучване проследява, използвайки данни от десетата вълна на Европейското социално изследване за България. Проучването показва, че младите хора от 15 до 25 години не виждат себе си като участници в политическите процеси и не ги следят отблизо. Макар да виждат редица проблеми, младите хора не свързват участието си в политическия живот със състоянието на системите на здравеопазване, образование, социална подкрепа. Заедно с това, те не се доверяват на политиците и политическите партии като носители на демократичните ценности.

Ключови думи: демокрация, детско и младежко участие, гражданско участие, социални неравенства, икономически неравенства

JEL: D71, D72, D91, H41

Abstract:

The attitudes of children and young people towards democracy define their participation in the social and political life, as well as their participation in the development of the public understanding of the democracy overall. Despite the fact that the children and young people between 15 and 24 are barely 10% from the Bulgarian population, their participation has a key influence on the national progress and the political processes. In the past years a low level of interest and participation in the democratic processes of the lower age groups is observed. This is the focus of the research, which uses data from the 10th edition of the European Social Survey for Bulgaria. The research results show that the young people between the ages of 15 to 25 don't recognize themselves as participants in the political processes and don't follow them closely. Even if they see various problems, young people don't associate their participation in the political life with the state of the healthcare, education and social support systems. Along with that, they don't trust the politicians and the political parties as democratic values bearers.

Key words: democracy, child and youth participation, civic participation, social inequalities, economic inequalities

JEL: D71, D72, D91, H41

1.2. Brestnichka, M. (2023). Data Collection Systems on Violence Against Children in Bulgaria. Postmodernism Problems, 2023, 13(2), 268-282, E-ISSN 1314-3700. <u>https://doi.org/10.46324/PMP2302268, https://www.ceeol.com/search/articledetail?id=1170870</u>

Резюме

Насилието над деца има ясно доказани демографски, здравни, образователни, социални и икономически последствия, без да се ограничават единствено до непосредствено нанесените травми и повишените нива на детска смъртност. Създаването и поддържането на устойчиви системи за събиране на данни е ключов компонент на усилието за справяне с насилието над деца. Прегледът на събираните от институциите индикатори за България показва, че са налице частично събирани данни, които имат отношение към темата насилие над деца. В същото време, остава неясно как те се интегрират в обща рамка за подобряването на институциите данни за усъвършенстване на съществуващите механизви, както и за планирането на ефективни политики за справяне с насилието над деца.

Ключови думи: Насилие над деца, събиране на данни, политики основани на данни

Abstract

Violence against children has clearly proved demographic, health, educational, social and economic consequences which are not limited to immediate trauma and increased child mortality rates. Establishing and maintaining sustainable data collection systems is a key component of the effort to address child abuse. The review of the indicators collected by the institutions in Bulgaria shows that there are partially collected data that are relevant to the topic of violence against children. However, it remains unclear how the collected data is integrated into a general framework. The use of the data collected by the institutions for the improvement of the existing mechanisms, as well as for the planning of effective policies to deal with violence against children, is also in question.

Keywords: Violence against children, data collection, evidence based policies

2. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, индексирани в международна база данни с научна информация

2.1. Брестничка, М., (2023), "Инвестициите в децата като условие за демографско развитие и адресиране на неравенствата в условията на криза", Сборник от Международна научна конференция 2022 "Икономическо развитие и политики: реалности и перспективи. Предизвикателства и рискове в условията на наслагващи се кризи" на Института за икономически изследвания на БАН, изд. "Проф. Марин Дринов", ISBN 978-619-245-327-5, стр. 413-422, https://econpapers.repec.org/bookchap/basecbook/41 Зар За1-622.htm

Резюме

Икономическият растеж е неразривно свързан с човешкото развитие. Изследванията в последните десетилетия говорят за значението на разглеждането на публичните разходи, свързани с достъп до здравеопазване, образование, социална подкрепа, правосъдие и др. като инвестиции в демографското развитие и адресирането на неравенствата. Както изследванията, така и европейските политики показват, че това е особено валидно по отношение на ранното детско развитие.

В условията на криза, необходими са специфични усилия за адаптирането на инвестициите в децата. Много често, публичните ресурси не достигат ефикасно най-уязвимите групи деца. Данните от анализ на публичните инвестиции в децата в български контекст показват нуждата от количествена оценка, която да позволи и оценката на ефективността и ефикасността на политиките, целящи човешко развитие, включително от гледна точка на икономически растеж. Ключови думи: социални инвестиции, социални неравенства, детска бедност и социално изключване, човешки капитал

JEL: C93, I28, J13

Abstract

The economic growth is inextricably linked with human development. Research in the last decades shows the impact of interpreting public spending, related to access to healthcare, education, social support, justice etc as investment in demographic development and addressing inequality. Both research and European policies show that it is especially true concerning the early childhood development.

In crisis conditions, special efforts are needed on adapting of the investment in children. Very often, the public resources do not reach the most vulnerable children in an efficient way. Analysis data on the public investment in children in a Bulgarian context shows the need of quantitative evaluation, that would in turn allow an assessment of the efficiency and the efficacy of the policies for human development, including from the point of view of economic growth.

Keywords: social investment, social inequalities, child poverty and social exclusion, human capital

JEL: C93,I28,J13

2.2. Брестничка, М., (2022), "Знаем ли достатъчно за детската бедност? Проследяване на въздействието на пандемията върху децата в риск от бедност и социално изключване", Сборник от международна научна конференция "Тенденции и стратегии за възстановяване на икономическата и обществена система след пандемията от Covid-19", Катедра "Икономика на транспорта и енергетиката", УНСС, **Print-ISBN-13**: 978-619-232-750-7, стр. 256-267, <u>https://www.ceeol.com/search/book-detail?id=1180222</u>

Резюме

Стратегиите за превенция и възстановяване след кризи, отнасящи се до децата, имат ключово място сред стратегиите за възстановяване на обществените системи след пандемията от COVID-19 както в краткосрочен, така и в дългосрочен план. Пандемията регистрира затруднения пред достъпа до ключови услуги за вероятно най-голямата група уязвими деца – децата, живеещи в риск от бедност и социално изключване. От съществено значение е проследяването на въздействието на пандемията не само върху традиционните показатели за бедност, но и върху финансовите инвестиции за справяне с последствията и постигането на достъп и качество до ключови услуги.

Ключови думи: детска бедност и социално изключване, финансови инвестиции в децата, достъп до качествени услуги

JEL: H51, H5, I3

Abstract

The strategies for prevention and recovery from crises that concern children have key role among the strategies for recovery of the public systems after the COVID-19 pandemic both in short and long-term plan. The pandemic has disrupted access to key services for arguably the largest group of vulnerable children – those at risk of poverty and social exclusion. It is essential to track the impact of the pandemic not only on traditional poverty indicators, but also on financial investments to address the consequences and achieve access and quality to key services.

Keywords: child poverty and social exclusion, financial investments in children, access to quality services

JEL: H51, H5, I3